І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 119. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 24-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1972 No. 119. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 23 червня 1972

СУДДЯ В. СЕЙМУР ВИСТУПИВ З ОБВИНУВАЧЕННЯМ газет „Ню Йорк Таймс" і „Дейлі Нюз" у тому, що вони занадто поспішили з оприлюдненням відомостей про боротьбу проти наркоманів і торгівців наркотиками в Ню Йорку та велетенську корупцію, в яку замішані навіть високі поліційні старшини. Суддя В. Сеймур сказав, що така поспішність газет лише пошкодила справі.

УРЯДОВА КОМІСІЯ ЦІН У ВАШИНГТОНІ вирішила взяти під свою контролю ціни на сільсько - господарські продукти. Останнім часом ціни на них, особливо на м'ясо, невпинно й неоправдано підвищуються. Раніше такі продукти не підлягали контролі Комісією цін.

АВІЯЦІЙНА КОМПАНІЯ ПАНАМ ВИРІШИЛА звільнити з праці біля 500 осіб обслуговуючого персоналу. Такий драстичний засіб виявився необхідним, щоб збалянсувати прибутки й видатки — компанія ПАНАМ почала більше втрачати, як заробляти.

МІСЬКА УПРАВА в МОНТГОМЕРІ, Алабама, раніше заплянувала переназвати одну з вулиць міста на „вулицю М. Л. Кінга". Тепер з якихось причин там передумали, і в Алабамі не буде такої вулиці.

ПОЛІЦІЯ НА КВІНСІ, В НЮ ЙОРКУ, ЗААРЕШТУВАЛА 31-річного Джозефа Болді, колишнього пацієнта в будинку умово хворих. Його запідозрено у вбивстві п'ятьох жінок в тому районі та в ще п'ятьох нападах на інших жінок. Останньою жертвою тих нападів була 15-літня Деббі Янушко. Всі вбивства й напади відбулися в районі Джамейки — Річмонд Гілл. За останній час у тому районі відбулось біля 25 нападів на жінок, але вони не зголошувались до поліції, боячись потрапити на сторінки газет.

У МІСТЕЧКУ ПЕНН ЯН, Н. И., 18-літній Джеймс Лупіно виявив своє невдоволення існуючим ладом тим способом, що облив фарбою поліційне авто. Його затримали, і тепер присудили Лупінові мити всі поліційні авта в тому містечку до кінця року.

У САН ФРАНСІСКО РОЗПОЧАЛАСЬ ЩОРІЧНА Конвенція лікарів, яких є тепер у ЗСА кругло 350 000 осіб. До Американської Медичної Асоціяції, яка скликала Конвенцію, належить приблизно 150 000 лікарів, і останнім часом там помітне зменшення кількости членства. Частина лікарів починає об'єднуватися в професійних спілках, хоча вони й виступають під такими назвами, як союзи, асоціяції тощо. Конвенція триватиме один тиждень.

АМЕРИКАНСЬКЕ АСТРОНОМІЧНЕ ТОВАРИСТВО присудило нагороду — золоту медалю совєтському московському астрономові акад. І. Шкловському, професорові Астрономічного Інституту в Москві. Він є автором кількох оригінальних теорій, в тому й теорії про енергії віддалених зірок.

ІЗ СЕКРЕТАРІЯТУ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВИСТУПИВ Говердан Ляль Обрай, індієць, зрікшися 40.000 дол. річної платні, яку діставав як голова пресового відділу в Секретаріяті. Він попав в гострий конфлікт з генеральним секретарем Об'єднаних Націй Куртом Вальдгаймом, який затвердив рішення свого попередника, бурмійця У Танта щодо виключення з-посеред акредитованих в Об'єднаних Націях журналістів двох китайців з національного табору Чіянг Кай-шека. Генеральний секретар Вальдгайм не хоче наражувати собі Комуністичного Китаю й інших комуністів в ОН і жертвою тієї політики впали два журналісти.

В ІЗРАЇЛІ НАСТАЛА ЗАГРОЗА кризи уряду. Три міністри в уряді Голди Меїр, з Ліберальної партії, загрозили димісією, якщо уряд не піддасть під голосування в парляменті (кнессеті) законопроєкту про право вінчатися в деяких випадках також поза релігійним рабінатським церемоніялом. Консервативні й ортодоксійні кола противляться тому законопроєктові, але його автори хочуть протидіяти ненормальному й неморальному звичаєві, що багато молодих пар виїздить на кілька годин на недалекий Кіпр, щоб там брати цивільний шлюб.

ПІЛЬОТИ ЦИВІЛЬНОГО ЛЕТУНСТВА В ІТАЛІЇ ЗАПОВІЛИ, що вони страйкуватимуть разом з іншим летунським персоналом, щоби добитися вищої заплати й кращих умовин праці. Вони взяли були участь у міжнародному страйку в минулий вівторок у демонстрації проти схоплювання літаків.

КУБИНСЬКИЙ ДИКТАТОР ФІДЕЛЬ КАСТРО ПОБУВАВ з відвідинами у Східній Німеччині і прибув до Чехо - Словаччини. У своїх промовах він домагався, щоб Америка зреклася своєї бази Гвантанамо на Кубі і припинила бомбардування Північного В'єтнаму. Але коментатори, знайомі з його попередніми виступами, стверджують, що Фідель Кастро втратив багато з своєї давньої войовничости.

ДО АВСТРАЛІЇ ПРИБУВ недавній американський секретар скарбу Джон Коннелі в місії доброї волі від президента Ніксона і для обговорення справи нової міжнародної монетарної системи. Запитаний на пресовій конференції, чи він кандидуватиме у листопадових президентських виборах як віце - президент разом з Ричардом Ніксоном, Коннелі, потвердивши свою „найглибшу пошану" для президента Ніксона, заперечив, наче би він мав високі політичні амбіції і, зокрема, заперечив, наче б думав про віце - президентуру. Джон Коннелі є членом Демократичної партії.

„Правда" інформує про „успіхи американських комуністів"

Газета „Правда" з 16 червня опублікувала повідомлення під наг. „Успіх комуністів" з Ню Йорку, в якому сказано: „Комуністична партія ЗСа добилася серйозних успіхів у виборчій кампанії в підготові до президентських виборів цього року. Член Політвідділу ЦК комуністичної партії З-СА Г. Рісторуччі повідомив, що „вже в 12 стейтах країни зібрано необхідну кількість підписів під петиціями з вимогою вписати комуністичних кандидатів до виборчих бюлетенів. Передвиборча плятформа комуністів, сказав Рісторуччі, відповідає корінним інтересам робітничої кляси, американського народу". Згадавши про вимогу комуністичної партії З-СА негайно вивести американські війська з Південного В'єтнаму, представник тієї партії повідомив: „Комуністична партія пояснює виборцям, що для рішення усіх складних проблем у ЗСА, інформує „Правда", треба здійснити революційні зміни соціяльної системи американського суспільства".

Пресова конференція през. Ніксона стосувалася головно внутрішніх справ

Вашингтон. — Відбута тут у четвер 22 червня ц. р. зустріч през. Ніксона із представниками преси, була присвячена — за винятком питання продукції наступальної зброї і його пов'язання із совєтськими зброєннями — головно справам внутрішньої політики ЗСА, таким як контроля над харчовими цінами, новий законопроєкт про суспільну опіку, справа законопроєкту про вищу освіту, заробіткова іміграція і безробіття у ЗСА, вирішення Найвищого Суду, податки від реальностей і школи, податкова реформа й вибори. В усіх в цих питаннях Президент з'ясував становище уряду і сучасний стан в даній ділянці. Відповідаючи на питання в справі заробіткової міграції із сусідніх країн і безробіття ЗСА, през. Ніксон підтвердив, що на збільшування безробіття в ЗСА впливає у великій мірі наявність великої — яких 4 800 000 осіб — кількости перебуваючих до ЗСА здебільшого нелегально сезонових робітників, особливо з Мехіко. Згідно із ствердженням Президента уряд усвідомлює усю складність цієї проблеми і її вплив на безробіття в ЗСА і проводить в порозумінні із урядами сусідніх заприязнених держав відповідні заходи для збільшення контролі над цією сезоновою іміграцією. На заторкнену журналістами справу виборів, зокрема ж про його ставлення до видвиганих демократичними кандидатами програм і проєктів внутрішньої політики ЗСА през. Ніксон відповів, що він — згідно із своєю засадою — не відповідатиме на виступи й закиди його виборчих опонентів аж до республіканської конвенції. Що ж до запроєктованої урядовими чинниками охорони цьогорічних конвенцій, зокрема демократичної в Маямі Біч з допомогою військових частин, то уряд готовий відрядити федеральне військо в конвенційні місцевості, якщо цього будуть вимагати організатори конвенцій і тільки у справжній потребі. През. Ніксон не сподівається, щоб демократична конвенція в Маямі Біч відбувалася в супроводі таких демонстрацій і бешкетів, як попередня демократична конвенція в Чикаго.

Від тропічного гурагану „Агнес" загинуло щонайменше 40 осіб, господарство зазнало мільйонових втрат

Ню Йорк. — Від тропічного гурагану „Агнес" — першого в цьому сезоні, загинули на Кубі, на Флориді, а потім і в інших північно-східніх стейтах ЗСА щонайменше 40 осіб, з них 24 в районі Вірджінії – Ню Йорку. Майже всі вони загинули через бурхливі розливи води, викликані великими дощами і зливами. Крайове Управління Американського Червоного Хреста у Вашингтоні повідомило, що цей гураган викликав найбільші повені будь-коли відомі за ввесь час існування ЗСА. У Вашингтоні, Д. К., гураган також завдав чимало лиха, але його там вже чекали й були підготовані, а державних урядовців було заздалегідь звільнено з праці, щоб могли вчасно дістатись додому. У стейті Пенсильвенія позатоплювано багато місцевостей, в Гаррисбургу довелося рятувати людей човнами. Попереджені через радіо й телевізію, десятки тисяч людей вчасно залишили місця, які потім більше чи менше позаливало водою. Губернатор Нюйоркського стейту Н. Рокефеллер звернувся з проханням до президента Р. Ніксона, щоб він проголосив позаливані водою місцевості „районами катастрофи". Допомоги від Уряду на ліквідацію наслідків гурагану попрохали також інші стейти. Від багатогодинної зливи повиходили з берегів річки, позаливали багато населених пунктів, позривали мости ;також великої руїни завдав вітер, що досягав часом швидкости від 45 до 60 миль на годину. За підрахунками економістів, тільки на Кубі й на Флориді гураган „Агнес" завдав економічних втрат на 25 мільйонів долярів.

Маніфестація для відзначення 30-річчя УПА

Організації Українського Визвольного Фронту Східній стейтів влаштовують в суботу й неділю 1-го і 2-го липня на Оселі СУМА в Елленвіл, Н. И. Окружну Маніфестацію для відзначення 30-річчя постання УПА. В суботу 1-го липня о год. 3-ій по пол. відбудеться з ініціятиви ТУСМ панель на тему „УПА—збройно-політична сила нації", о год. 6-ій — рецитації, спів, а о год. 9-ій — забава.

В неділю 2-го липня о 10-ій год ранку відбудеться Служба Божа в намірені Українського Народу, після того похід до пам'ятників і зложення вінків. Далі — відкриття і святочне слово проф. І. Вовчука.

В мистецькій програмі: дівочий хор „Жайворонки", дир. інж. Р. Степаняк; танцювальний ансамбль „Верховинці" під кер. О. Гензи; рецитації — маестро Е. Курило; сольоспів оперової співачки С. Тонкошкур - Божаківської. Обрамування мистецькій програмі дасть оркестра Осередку СУМА з Монтреалю.

Масовою участю в святі організатори Маніфестації закликають прославити героїчну УПА і скласти поклін усім борцям, які любов до України засвідчили своїм життям у боротьбі за волю, славу і велич України.

Зголошення на автобуси приймають Відділи ООЧСУ і Осередки СУМА.

На Оселі Ольжича відбудеться З'їзд Союзу Ветеранів Резистансу

Лігайтон. — Тут на Оселі Організації Державного Відродження України, ОДВУ, ім. Ольжича відбудеться з'їзд Союзу Ветеранів Українського Резистансу, СВУР, у днях 1, 2 і 3-го липня ц. р. З'їзд розпочнеться в суботу 1-го липня реєстрацією учасників і гостей, після чого від 10-ої ранку слідує цілоденна ділова програма з перервами на харчування. У неділю — Богослуження в церквах обох віровизнань, о 1-ій г. дня — Панахида за Поляглих Боєвиків, яку очолюватимуть бувший учасник Резистансу о. прот. П. Дубицький з Німеччини і о. прот. Н. Столярчук з Америки. По обіді мистецько - художня частина на площі, увечорі бенкет і Партизанські Вечорниці; у понеділок 3-го липня — ухвала Резолюцій та постанови. До складу Головної Команди СВУР-у входять: Т. Бульба Боровець, сотн. І. Поліщук, заступник голови, Д. Фурманець — секретар, фінансовий Т. Сущик і організаційний Т. Бак - Бойчук.

Президент підтримує потребу нових видатків на зброєння

Вашингтон. — Президент Ніксон підтримав на своїй пресовій конференції з четверга 22-го червня ц. р. вимогу, яку секретар оборони Мелвін Лерд зголосив на Комісіях обох Палат Конгресу щодо потреби призначення нових великих сум на нові роди зброї, конкретно на новий суперсонічний бомбовик і новий тип атомово-підводного човна. Президент звернув увагу, що це обов'язок секретаря оборони зголошувати на терені Конгресу внесення, які потрібні для безпеки країни, але не зробив „юнктім" — безпосереднього пов'язання — ратифікації підписаних Ніксоном і Л. Бренжєвим військових пактів у Москві з призначенням дальших сум на збросння. Але Президент виявив, що Брежнєв виразно попередив його, що СССР продовжуватиме збросння в тих ділянках, які не охоплені московським договором про обмеження числа протиракетних ракет і про замороження теперішнього числа офензивної стратегічної зброї. Тому Президент вважає, що й ЗСА не можуть станути на місці, бо це довело б швидко до осягнення Совєтами переваги у стратегічній зброї. Підписані у Москві договори не є ще роззброєнням і є тільки першою стадією переговорів про стратегічну офензивну й дефензивну зброю. Щоб дальші переговори мали успіх, Совєти мусять знати, що З-СА розпоряджають новою модерною зброєю, — без того дальші переговори про роззброєння були б взагалі неможливими. Тому Президент поручає дуже рішуче, щоб Конгрес ратифікував два московські військові договори, але щоб також, розглянувши окремо зголошену Урядом вимогу, призначив бажані суми на дальший розвиток новітньої стратегічної зброї.

Всі ірляндські екстремісти погодились на припинення терору

Белфаст. — Радикальне крило Ірляндської Республіканської Армії, відоме під назвою „Тимчасового", проголосило, що воно готове від півночі найближчого понеділка припинити всі „офензивні операції", себто терористичні дії, у сподіванні, що британська армія дасть „належну публічну відповідь". Цю заяву негайно прихильно прийняв до відома британський міністер для Північної Ірляндії, урядуючий як її тимчасовий прем'єр, Вілліям Вайтлов, порозумівшись у цій справі з командиром британської армії у Північній Ірляндії. Два тижні тому „Офіційне" крило Ірляндської Республіканської Армії перше проголосило було згоду на припинення терористичної дії. Обидва крила тієї підпільної організації змагають до з'єднання обох частин поділеної Ірляндії — незалежної Ірляндської Республіки і шістьох північних повітів так званого Ульстеру, підлеглих Британії, але „Офіційне" крило хоче осягнути це еволюційним способом, при чому поручає „соціялізм" у майбутній з'єднаній Британії, а „Тимчасова" група є націоналістична й католицька та користується більшими симпадіями у католицькій меншості північно-ірляндського населення. Цей зворот у сторону замирення прийшов внаслідку довгої наради, яку два католицькі лідери з Белфасту й Лондондеррі перевели з Вілліямом Вайтловим. Припускають, що Вайтлов звільнить решту притримуваних без суду і слідства членів і симпатиків Ірляндської Республіканської Армії і що внедовзі прийде до переговорів про реформу системи правління, яка запевнила б Північній Ірляндії тривкий мир.

Нова Управа „Самопомочі" уконституювалася, відбула наради

дир. Степан Спринський переобраний голова „Самопомочі"

Ню Йорк (І.П.). — У понеділок, 12-го червня, тут у власному домі відбулися перші наради новообрано Головної Управи Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" з переобраним на голову дир. Степаном Спринським у проводі. Одною з головних справ на нарадах було уконституювання новообраної Управи, плян праці на майбутнє, пожвавлення суспільної опіки, кредитові кооперативи та видавничі, культурно-освітні й інші справи. Наради відкрив о годині 6:30 вечером дир. Степан Спринський, вітаючи всіх вибраних членів Головної Управи, зокрема новообраних Володимира Сохана, суддю Миколу Шпитка, Богдана Гошовського і д-ра Володимира Нестерчука та подав порядок нарад, який прийнято до відома. Протокол з попереднього засідання відчитав головний секретар д-р Василь Палідвор.

Головна Управа, яку обрано на З'їзді Делегатів одноголосно, уконституювалася так: дир. Степан Спринський — голова, який був обраний З'їздом Делегатів, як передбачає статут; мгр Євген Лозинський — перший заступник голови і голова Видавничої Комісії, радник Богдан Ластовецький — другий заступник голови і культурно-освітній референт, Володимир Сохан — третій заступник голови і референт суспільної опіки, д-р Василь Палідвор — секретар, Лев Пришляк — заступник секретаря, інж. Іван Гурик — фінансовий референт, інж. Роман Раковський — господарський референт і голова Редакційної Колегії, Михайло Ковальчин — організаційний референт, суддя Микола Шпитко — референт зв'язків для суспільної служби з урядовими чинниками, д-р Володимир Нестерчук — заступник референта суспільної служби, Богдан Гошовський — референт молоді, Емілія Козіцька — заступник референта суспільної опіки, Франц Колодій — заступник організаційного референта, Євстахій Манацький — заступник господарчого референта.

Справи, які виринули з купном власного дому кредитовою кооперативою, до якого переноситься у місяці жовтні ц.р., зреферував адміністратор мгр Зенон Корчинський. Тому, що кредитова кооператива оплачувала поважну суму чиншу, що балянсувало видатки при адмініструванні дому, виринула проблема, що робити з домом ОУА „Самопоміч". До

(Закінчення на стор. 3-ій)

АКАД. САХАРОВ ВИМАГАЄ ХАРТІЇ ПРАВ І НОВОГО СПРЯМУВАННЯ СОВЄТСЬКОЇ ВНУТРІШНЬОЇ І ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

Москва. – Совєтський учений-фізик і дійсний член Академії Наук СССР Андрей Сахаров, що його визначають батьком совєтської водневої бомби, виступив у переданому на адресу ген. секретаря КПСС Л. Брежнєва меморандумі з вимогою встановити для громадян Совєтського Союзу демократичну Хартію Прав і разом із цим перевести доосновну переорганізацію усієї внутрішньої, зокрема економічної, і зовнішньої політики. Датований ще 5 березня 1971 року і пересланий тоді ж Л. Брежнєву меморандум акад. А. Сахарова залишився без відповіді і тому ж автор вирішив опублікувати його, початково засобами самвидаву. У проєкті пропонованої ним Хартії Прав акад. А. Сахаров, який, як відомо, був ініціятором і є головою совєтського комітету охорони людських прав, вимагає здійснення режимом цілого ряду заходів і реформ, між ними таких: загальної амнестії для всіх політичних в'язнів, в тому й тих, що були засуджені з релігійних причин чи й були ув'язнені за спробу виїхати з СССР; припинення усіх закритих судів і перегляду вироків, винесених такими судами; обмеження чи й скасування практики запроторювання політичних дисидентів у психіятричні лікарні; встановлення нового пресового закону за принципом „народ має право знати" і з дозволом на загальну дискусію над актуальними питаннями і справами; припинення заглушування чужоземних радіостацій; відкриття границь для міжнародних подорожей та імігpації з СССР; скасування кари смерти; створення комітету для охорони арештованих і в'язнів перед вимушуванням зізнань з допомогою биття чи й голоду та інших засобів і вкінці — посилення боротьби з алькоголізмом, який став уже загальним суспільним лихом. У своєму меморандумі А. Сахаров засудив кремлівську політику, яка використовує на збросння сорок відсотків усього національного доходу із занедбанням внутрішніх справ і потреб, як також добробуту громадян. А. Сахаров був також автором, опублікованого на Заході ще в 1968 р. трактату, в якому він вимагав співпраці ЗСА й СССР для відсунення нуклеарної катастрофи і розв'язки різних світових проблем.

В-во св. Софії видало розкішним альбомом збірник сучасних книжкових знаків з України

Богдан Сорока: "Екслібріс Ів. Світличного"

Бавнд Брук, Ню Джерзі. – В діючому тут видавництві „Свята Софія" появився за почином і заходами Митрополита УАПЦ і УПЦ в ЗСА Мстислава Скрипника розкішною книгою п.н. „Книжковий знак шестидесятників" збірник екслібрісів молодих сучасних мистців з України. У виданому альбомі надруковані репродукції, в тому числі й шість кольорових, 110 книжкових знаків, що їх авторами були 14 мистців здебільшого із генерації шестидесятників: Василь Перевальський, Ліда Перевальська, Олександр Фисун, Микола Малишко, Ніна Денисова, Микола Шекера, Микола Павлусенко, Остап Оброца, Іван Остафійчук, Іван Катрушенко, Опанас Заливаха, Галина Севрук, Богдан Сорока і Богдан Сойка. Зроблені ці екслібріси між іншим для таких відомих діячів літератури і мистецтва, як Іван Крип'якевич, Іван Світличний, Ліна Костенко, Іван Дзюба, Юрій Бача, Василь Симоненко, Олесь Лупій, Андрій Малишко, Євген Гуцало, Ігор Калинець, Микола Брайчевський, Євген Сверстюк, Вячеслав Чорновіл, Тетяна Яблонська, Ірина Стасів. Попереджує збірник передмова Миколи Вірука, в якій насвітлені історія й розвиток українського книжкового знака протягом сторіч і зокрема в нові часи, з підкресленням тих злиднів, що їх зазнавав український екслібріс в роки сталінського режиму в Україні. Резюме цієї передмови надруковано англійською, французькою, німецькою й еспанською мовами. Видано цей 304-сторінковий альбом українських екслібрісів у мистецькому оформленні та за макетом мистця Богдана Певного і під технічним керівництвом Романа Ференцевича. Ціна за примірник з пересилкою — 15.00 дол. Замовлення надсилати на адресу: UOC Book Store, P.O. Box 495, S. Bound Brook, N.J. 08880.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПОМЕР ПОЛК. ІВАН МИКОЛЕНКО УЧАСНИК ЗИМОВОГО ПОХОДУ

Вашингтон. — В четвер 22 червня ц. р. помер тут на 78-му році життя колишній полковник Армії УНР Іван Миколенко, ад'ютант командира УГА і згодом й Армії УНР, генерала Омеляновича - Павленка, учасник Визвольної війни включно з її Зимовим походом. Похорон відбудеться в суботу 24 червня в полудневих годинах на Українському Православному цвинтарі у Савт Бавнд Бруку.

25 000 УКРАЇНСЬКИХ ВИДАНЬ

Вінніпеґ. Цієї неділі 25-го червня буде офіційно відкритий при 184 Александер вулиці Музей Осередку Української Культури й Освіти, МОУКО. Офіційне відкриття має довершити федеральний посол і міністер Джемс Ричардсон о 2-ій по полудні. У Музеї зібрано разом понад 25 000 друків, з того 15 000 книжок переважно українською мовою, 10 000 примірн. часописів і журналів, також кераміка, вишивки, писанки й ін. вироби народного мистецтва, привезені в переважній більшості переселенцями з України. Окреме місце в

МАТУРА В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Детройт. — 15 студентів і студенток здали весною ц р. матуру в Школі Українознавства Товариства „Рідна Школа" в Детройті. Це була 10-та матура, чи кінцевий іспит, про що повідомив бюлетень „Дітройтські Новини" з червня. Головою іспитової комісії був І. Білоус.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тиждень Української Культури

Цей рік багатий на важливі для українського народу і нашої культури річниці. З глибини століть і десятиліть виринають нині такі постаті, як Гетьман Петро Конашевич - Сагайдачний, філософ Григорій Сковорода, або з новіших часів — поети Олена Теліга та Іван Ірлявський, розстріляні гестапівцями у Києві; чи такі події, як 30-ліття з часу створення Української Повстанської Армії, або 40-ліття викликаного Москвою запланованого голоду в Україні в 1932-33 роках.

У наш час справи культури тісно переплітаються із справами політичними. Вони, мабуть, взагалі невіддільні, коли мова про націю, яка не має власної держави, але має тисячолітню культуру й основну моральну базу — тисячолітню віру, християнський світогляд. Та і як розділити, наприклад, чудового поета українського моря Олексу Влизька, розстріляного Москвою в 1930-х роках, між культурою і політикою, або згадану Олену Телігу, розстріляну Берліном за вірність Україні? Саме тому Світовий Конґрес Вільних Українців, СКВУ, ця світова Організація усіх українських організацій, однаковою мірою старається реаґувати як на політичні події, так і на культурні. І цілком природньо, що при СКВУ, який діє тепер у Европі, створено Раду для Справ Культури, під керівництвом проф. д-ра Миколи Степаненка у ЗСА. І так же цілком природньо прозвучав перший заклик Комісії для Справ Культури СКВУ — провести у всіх країнах українського поселення у Вільному Світі Тиждень Української Культури в днях від 17 до 24 вересня 1972 року. Ваги переведенню такого Тижня Української Культури надають найновіші переслідування й арешти культурних діячів у окупованій Україні, а в ЗСА цей Тиждень пройде ще під одним знаком: він відбуватиметься у вересні, напередодні XI Конґресу УККА, що відбудеться в жовтні, отже буде немов би певним показом і підсумком досягнень вільної української культури на вільній землі Вашинґтона.

До вересня ніби ще багато часу. Але щоб все обдумати, добре заплянувати і добре здійснити — його не так дуже й багато.

МекҐоверн і його партія

Перемога демократичного сенатора Джорджа МекҐоверна у правиборах у стейті і місті Ню Йорку в минулий вівторок підвищує кількість зобов'язаних голосувати за нього делеґатів на конвенції Демократичної партії у липні ц. р. до кругло 1.300, коли треба 1.509 голосів, щоб дістати номінацію на офіційного партійного кандидата на Президента ЗСА. Сенатор МекҐоверн радісно заявив, що не має сумніву, що він ту номінацію дістане, і переконаний також, що здатний перемогти Ричарда Ніксона у листопадових виборах.

А втім, і він і вся Демократична партія мають перед собою ще турботливі сумніви і завдання. Джордж МекҐоверн здобув прихильний відгук у широких низових партійних колах, головно у таборі молоді, але — парадоксально — його кандидатура викликає все ще глибокі сумніви як між демократичними губернаторами, так і посадниками міст. Вони побоюються його ніби надто ліберальних ідей і надто радикального реформаторського жесту: в ділянці реформи податкової системи, редукції бюджету на оборону, примусового „автобусування", державної опіки над здоров'ям, амнестії і різних контроверзійних проблем. Сенатор МекҐоверн опинився під натиском з двох сторін: ліберальні кола наполягають, щоб він не поступався з тієї своєї програми, яка з'єднала йому перемогу в правиборах, консервативні й більш помірковані однопартійці вимагають, щоб він провів ревізію різних своїх рекомендацій, без чого ніби неможливим буде об'єднання Демократичної партії, поділеної на різні фракції.

Невідомо, яку ролю гратиме на конвенції Демократичної партії поранений в атентаті губернатор Алабами Джордж Воллес: він теж мав добрі висліди у кількох правиборах, дармащо рахується у Демократичній партії крайнім „правим", коли МекҐоверн крайнім „лівим". Невідомо, якою повагою будуть втішатися на конвенції Демократичної партії такі видатні діячі її „середини", як сенатори Гюберт Гомфрі і Елмунд Москі. Невідомо врешті, чи сенатор Едвард Кеннеді стоятиме твердо на своїх заявах, що він „не кандидує".

Покищо виглядає, що у листопадових виборах нарід матиме до вибору Ричарда Ніксона або Джорджа МекҐоверна. Цілком різні типи і представники двох різних світоглядів. Тільки демократична система уможливлює таке суперництво.

Панас Феденко

ВІЛЬНІСТЬ - САМОСТІЙНІСТЬ - НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Habent sua fata libelli (книжки мають свою долю), слова теж мають свою долю. З часом вони змінюють своє значення або їх заступають інші вирази, новотвори. Наприклад, слово „вільність" мало в історії різних народів (в латинській формі — libertas) значення особливих прав, привілеїв. Коли знаменитий римський оратор Цицерон (100-63 перед Христом) у промові проти проконсула на острові Сицилії — Ворреса казав — "O, nomen dulce libertatis!" (солодке слово — свобода), то він мав на увазі свободу - привілей римських громадян. Про визволення рабів йому й не снилося.

Документ, яким пишається Англія, „Велика Хартія Вільностей (Magna Charta Libertatum) з р. 1215, давав політичні права не всім мешканцям цієї країни, а тільки шляхті та заможним міщанам. Може тому в „Деклярації Прав Людини і Громадянина", виданій на початку Великої Французької Революції 1789 року, до слів „свобода", „б р а т ерство", „власність" додано „рівність", бо автори Деклярації хотіли скасувати всякі привілеї.

В нашій історії знаходимо немало документів, у яких писано про „древнії волности", але ті вільності хотіли забезпечити собі городові козаки, як привілеї для свого стану. Запорожці з цим не погоджувалися, і тому виникали між січовиками та городовим козацтвом конфлікти. В народній масі Наддніпрянської України було глибоке прямування до свободи від усяких повинностей супроти нової кляси землевласників — козацької старшини, як теж супроти шляхти перед революцією Богдана Хмельницького року 1648.

В назвах селищ того часу видно печать історичного процесу. Наприклад, в Степовій Україні і на Лівобережжі зрідка називали селища „селом", а більше — „слободою". З своєї пам'яті пригадую: „слобода Петрова", „слобода Шульгівка", „слобода Лозуватка" і т. д. На північному сході нашої території є область, звана „Слобідська Україна", бо там хлібороби перше мали вільність („слободу") від будь - яких повинностей для землевласників.

Слово „вільність" в значенні національної незалежности зустрічаємо в історичних документах з часів Богдана Хмельницького. Але поряд знаходимо також інший термін. Наприклад, посли польського короля Яна Казимира в лютому 1649 року почули від гетьмана Хмельницького в Переяславі: „Я с а м о держець руський". Це значило: „я — незалежний володар український". (Тоді слова „Русь", „русин" були більше поширені в народі, ніж „Україна", „український").

Нехай буде Україна "gens libera, nulli subiecta" (народ вільний, нікому не підданий). Ці слова знаходимо в договорі уряду української Козацької держави з Швецією в жовтні 1657 року. (Архив Юго - Западной Россіи, ч. III, том 6, Київ, 1908 р.). Наша держава звалася в той час „Військо Запорізьке", — в латинській формі — Exercitus Zaporoviensis. Отже, „вільний народ" — це народ самостійний.

Александр Пушкін у поемі „Полтава" зрозумів прямування українців до незалежности і, поряд із словом „вільність", ставить — „незалежність". Він переказує слова українських провідників, що збиралися виступити збройно проти Москви:

Без милой вольности
й славы
давно клонили мы главы
под покровительством
Варшавы,
под самовластием Москвы.
Но независимой державой
Украйне быть давно пора!

В добі Руїни Козацької держави, коли довелося вести боротьбу проти претензій Москви, Польщі й Криму, була в українських політичних колах надія забезпечити волю України і об'єднання її території, розірваної договором між Москвою і Польщею договором в Андрусові 1667 року. Найвизначнішим виразником цієї ідеї був гетьман Петро Дорошенко (1665-1676). Він домагався, щоб Україна була „нічия" (neutra), значить, ні польська, ні московська. Тому літописець Самійло Величко називає Дорошенка — „гетьман неутралиста". Це слово слід розуміти як „самостійник".

Філософ Григорій Сковорода (1722-1794) писав поезії мовою латинською та українською. В оді "Ad Libertatem" (До Вільности) він звертається до г е т ь мана Хмельницького: „Вольности отче, герою Богдане!" Ясно, що тут слово „вольность" значить національну незалежність.

У Шевченка ідея національної незалежности зливається з прямуванням до соціяльного визволення пригноблених панщиною народних мас: „Почорніло я од крови за вольную волю", — каже Зелене Поле під Берестечком, де билося козацьке військо з поляками 1651 року.

Микола Костомаров у своїх „Книгах битія українського народу", написаних 1845 року, писав, що Україна має стати „непідлеглою Річчю П о с политою" (республікою).

Цікаво, що палкий український патріот, полковник російської армії і приятель Шевченка — Андрій Красовський — створив слово „самостайність". В матеріялах про польський повстанський рух на Правобережжі 1863-64 років є згадка про А. Красовського і подані деякі його листи з цим словом „самостайність". (Общественно-политическое движение на Украине, Київ, 1963).

У політичних писаннях Михайла Драгоманова знаходимо слово „самостоячість", як ціль, до якої мала б прямувати Україна, зазнавши чужої влади в „Пропащім часі під московським царством" (назва книжки Драгоманова).

В XX столітті у нас закоренилися слова „самостійність" і „незалежність". Особливо перше слово стало популярне, як синонім непримирливости народу в боротьбі за державність. Це слово дратує російських шовіністів. Пригадую, що 1912 року в Петербурзі вийшла брошура співробітника цареславної газети „Новое Время" Реннікова під назвою „Самостійные украинцы". Автор нападав на „український сепаратизм"...

О р г анізатор російської „червоної армії" Л. Троцький у телеграмі з Харкова 17 травня 1919 р. в Москву повідомляв Леніна, що повстання отамана Григорієва проти російської большевицької окупації слід використати для „нещадної ліквідації самостійности". (The Trotsky Papers, 1917-1922, том I, стор. 430, Гаага, 1964 р.). Таким чином слово „самостійність" набуло „громадянських прав" у мові російській.

Слід зазначити, що в пресі, яка виходить в Україні під російським режимом, не раз здибається слово „самостійність", але в значенні іронічному: мовляв, це забаганка „буржуазних націоналістів", бо з ласки Москви Україна має свою „суверенну державу" і не думає відділятися від „старшого брата"...

Американська періодична преса перед загрозою підвищення поштових оплат

Вашингтон. Заплановане підвищення тарифних оплат поштові посилки третьої і четвертої кляси, якщо не будуть відкликані, сильно віддіб'ються на періодичній пресі ЗСА. Деякі газети й журнали вже тепер почали повідомляти, що підвищення поштових оплат змусить їх припинити існування. Редактор журналу „Нейшен" повідомив, що той журнал і так приносив фінансові недобори, але їх покривають приятелі журналу. Коли ж буде підвищена поштова оплата за пересилку, то журнал буде змушений зліквідуватись. Він сказав, що видатки на пошту вже перевищують кошти паперу для друку журналу, а при такому стані годі фінансово збалянсувати те видання. Редактор і адміністратор журналу „Комментері" Джон Грін повідомив, що передплату на місячник підвищити вже не можна, а поштові видатки все далі зростають. Журнал видає 24 000 долярів річно на пошту, а коли вступить в силу новий закон, то пошта буде йому коштувати 34 000 долярів: „Це — кінець. Ми можемо витримати недобір на яких 10 000 дол., але не на 50-60 000 долярів". Підвищення поштових тарифів заторкне напевно й „Свободу".

Леонід Полтава

НАС БІЛЬШАЄ

Більшає „нас" у розумінні етнічних спільнот і груп у З'єднаних Стейтах Америки. Хоча кількість збільшення не завжди означає росту питомої ваги й сили, чи поліпшення якости, все таки факт - фактом. Після важливої зміни в законодавстві про іміґрацію до ЗСА в 1965 році, до цієї країни почали прибувати без обмежень расово - національного характеру люди з різних країн світу, головно з Азії. Однак, новим, значно полегшеним іміґраційним законом широко користуються, наприклад, поляки, яким вдається відносно легко виїздити з Польщі на навчання, на неофіційні „підробітки", а частині — на постійне поселення.

Якщо в середньому населення ЗСА щороку зростає приблизно на 1,3 відсотка, то впродовж останніх 10 років, наприклад, філіппінців у ЗСА збільшилося на 95%, а китайців на 83% — їх тепер майже півмільйона. Що цікаво й важливо, так це факт — всупереч пророкуванням частини ірляндсько-англійської спільноти в цій країні — кількісного збільшення перших господарів Америки індіян.

Здавалося, що ще кілька десятиріч і газети повідомлятимуть про похорон „останнього з ірокезів"... Але наш час ознаменований особливою увагою до людини і до народів. Це позитивне явище не оминуло й американських індіян та ескімосів. Для них держава почала створювати кращі умовини життя, Конґрес вирішив виплатити їм біля 900 мільйонів долярів за землі на півночі країни, для них заведено радіопрограми рідними мовами, крім англійської. Статистичні дані виявляють, що індіяни, замість вимирати, зросли від 1950 року майже удвоє, і тепер їх нараховують у ЗСА близько 800.000 душ. Завдяки турботам федерального Уряду й місцевих властей, довжина життя американських індіян в середньому збільшилась на понад 4 роки, крім того — дуже впала смертність серед дітей.

Хоча українці через заборону совєтсько - московського режиму майже не іміґрують за останні два десятиліття до ЗСА, все таки кількість українців та їхніх нащадків тут зростає. В Америці, на жаль, не маємо ніякої статистики. Коли брати до уваги правило імовірности, то нас тут, без сумніву, більшає. Адже, прикладом, до Австралії 25 років тому іміґрували кругло 20 000 українців, а тепе їх там є 25 000; подібне і в Англії.

Впарі із кількісним зростанням етнічних спільнот чи груп у ЗСА, природньо збільшується і їхня роля в житті всієї країни. Змінюється також підхід до проблеми. Нині вже не дивно для рядового американця, що в районах Ню Йорку, де живе найбільше порторіканців, є написи не лише англійською, а й еспанською мовою (включно з назвами вулиць); те ж саме в китайському районі, в „Чайна-тавні". Також серед американської інтеліґенції зустрічаємо все більше проявів зрозуміння потреб етнічних спільнот. Не було, наприклад, ні одного голосу серед професури в Гарварді, щоб хтось виступив проти права українців закласти там катедри українознавства. У різних містах країни українські діячі пробиваються до міських управ, до керівних місць на великих підприємствах, до шкільних рад, редакцій місцевих газет тощо. Українська спільнота, все ще гублячи фізично маже й половину молодих людей через асиміляційний процес — зростає набагато більше якісно. Наші студенти в університетах і коледжах, як і в гайскулах — це в більшості найздібніші учні.

Кількісне і якісне збільшення етнічних спільнот у ЗСА накладає на них більше обов'язків. Цьогорічні президентські вибори будуть для таких спільнот важливим випробуванням їхньої організованости, сили та ролі в політично - громадському житті країни. За кого голосувати — це приватна справа кожного громадянина, але голосувати — необхідно, це обов'язок усіх дорослих членів нашої спільноти. Самозрозуміло, що й сам підготовний до виборів процес українська та інші етнічні групи можуть якнайкраще використати, старaючись, наприклад, допомогти своїм знедоленим братам і сестрам в Україні. „Бизнес є бизнес": хтось старається дістатись до Капітолю — українці можуть його підтримати, але при тому морально зобов'язати виступити не раз і не двічі в обороні Валентина Мороза та інших безпідставно засуджених діячів української культури в Україні. Виступи кандидатів на с е н а торів, конґресменів та членів льокальних урядів під час передвиборчої кампанії доходять до сотень тисяч і мільйонів виборців, а все це своє діло робить.

Нас — у розумінні етнічних спільнот у ЗСА — більшає, будуть зростати й наші можливості та наші обов'язки у змаганнях за країну Америку і вільну, державну Україну.

Не повинна пройти повз нашу увагу знаменна подія — створення у Вашинґтоні Конфедерації Е т н і чних Груп.

У КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ

Ню Йорк. — Праця Комісії Прав Людини ОН, яка цікавиться лише справами у В'єтнамі, або на Середньому Сході, викликала критику збоку речників різних держав на терені Об'єднаних Н а ц і й. Представники ЗСА і Англії в своїх виступах заявили, що Комісія Прав Людини „служить інтересам однієї групи" більше, чим дійсно людині та її правам. Мова йшла про групу, складену з СССР, його сателітів та групу арабських і африканських країн, які підтримують рішення СССР.

З НАШИХ БУДНІВ

ЧОТИРИ ДНІ СВЯТ

Добрі вісті надходять з Союзівки, що управитель цієї оселі, п. Володимир Квас, вертається повністю до сил та здоров'я після нещасливого випадку, що трапився йому, п. Квасові, зараз після закінчення різних нарад Головного Уряду УН-Союзу. Ну, то й слава Богу, що все О.К. Все ж таки недаром вибрано в Керґонксоні п. Кваса президентом місцевого клюбу „Лайонс"! Справді треба посідати силу та відвагу лева, щоб ставати до змагу з моторовим валком до вальцювання землі і вийти переможно з тих змагань, тільки з одним, легко надщербленим реберцем! До того ж це було справжнє щастя в нещасті, що згаданий припадок не стався п. Квасові саме тепер, напередодні відкриття літнього сезону на Союзівці, і перед великим весіллям у головного радного СУК „Провидіння", мгра Михайла Клецора, який в дусі соборности і добрих братських традицій женить в цю суботу свого сина — на Союзівці!

Отак ми, друзі мої, либонь і не оглянемось, як через тиждень загнуться „великим вікендом" ще одні наші вакації на землі Вашингтона... Цим разом вікенд буде дійсно великий — чотири дні свят прикупі, — як казали в Старім Краю. Вправді песимісти кряхтуть: довший вікенд, більше свят — більше трупів на дорозі. Та на це, відай, таки немає ради. Так приходиться людству платити за всі вигідди та догідди технізації й цивілізації. Звичайно, коли наші чумаки їздили волами в Крим по сіль, вони автомобільних випадків тоді не мали. Зате гинули, сіромахи, від чуми, мору та іншої зарази, від чого поставали потім сумовиті чумацькі пісні, які донині збагачують репертуар так наших хорів, як і солістів.

Ми з другом Миколою так собі розплянували цей вікенд, щоб гідно обслужити і Союзівку, і „Верховину", і Гантер, де в суботу 1-го липня відкриває свою, вже десяту, ювілейну виставку картин наш добрий приятель, Е. Козак-Еко з синами-соколами. При цій оказії відбудуться в пансіоні „Ксеня" панства О. і В. Кобзярів маленькі поправини детройтських і нюйоркських ювілеїв, тільки без промов і привітів, бо шановний ювілят не бажає псувати собі вакаційний настрій зараз у перший день вакацій.

В цьому місці дозвольте звернути вашу ласкаву увагу на те, що 1972 рік позначений не тільки 70-річчям Е. Козака, але й 60-річчям славної Організації української молоді „Пласт". І тут я хочу зрадити вам секрет, що 70-літній ювілят Е. Козак готує потихеньку 60-літньому „Пластові" дуже файний, ювілейний дарунок — спеціяльне вакаційно - пластове число „Лиса Микити", в більшості присвячене Ювілейній Міжкрайовій Зустрічі на „Вовчій Тропі". Підпільний „рісерч" зробила редакторка „Пластової Ватри", п-ні Уляна Любович, яка призбирала Екові так багато „родзинків" з пластового життя, що буде що „в руку взяти і весело почитати", — як писав колись у Львові Іван Сорокатий. І к е р

Марія Овчаренко

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

(3)

Не меншим ентузіястом українознавства був також Еверетт Г. Він дуже цікавився українською церковною архітектурою та православ'ям. Першого дня викладів він зайшов до моєї канцелярії і радився, на курс якої мови йому записатися, російської чи української. Вислідом нашої розмови було те, що Еверетт записався не тільки на мій курс, але й на курс історії України. Він часто заходив до моєї канцелярії і заводив довгі дискусії, а після викладу історії не відступав від проф. Дмитришина й засипав його рядом питань. Він знав не тільки історію різних автомобільних моделів (він працює в автомобільному підприємстві свого батька), але й історію Східньої Европи, а передусім розвиток східньоевропейських церковних стилів. Коли в своїй канцелярії я влаштувала невеличку виставку у к р а їнського мистецтва, він часто заходив і довгими хвилинами перегортав сторінки історії українського мистецтва.

— Скажіть, будь ласка, — звертався він до мене, — як це можливо, що народ, який століттями був у безперервних війнах, міг побудувати такі чудові храми? А я завжди думав, що українці — це нація малописьменних селян.

Його зацікавлення православ'ям зросло під час його відвідин у к р а ї н ського Бавнд Бруку. Перебуваючи в Кембриджі, він в неділю ходив до нашої православної церкви св. Андрія в Бостоні, здружився з нашими хлопцями й дівчатами, грав з ними в м'яч, ходив на наші імпрези. Але справжнім його „гоббі" стала історія України. Не раз в суботи я бачила його в мовній лябораторії, як він прослухував магнетофонні стрічки з записами доповідей проф. Пріцака й Шевченка. Особливо подобалася йому доповідь про походження назви Русь і Україна.

На другий курс записалося, на жаль, тільки чотири студенти. Вони всі говорили по-українському, хоч і неоднаково правильно, і виклади тут, на їх бажання, відбувалися українською мовою. Це була в багатьох відношеннях однорідна група. Андрея Олексів, Уляна Коргун, Володимир Курило і Євген Іванців походять з патріотичних родин і виросли в атмосфері сумівської ідеології. Не зважаючи на невелику популярність у к р а їнської мови серед нашої молоді (нема де правди діти, рідною мовою більшої частини нашої молоді в Америці є англійська мова), вони витривали на цьому курсі до кінця, вивчаючи предмет в міру своїх спроможностей. Не виключене, що вони були навіть наражені на критику своїх товаришів з інших курсів, мовляв, пощо тобі українська мова? Ти й так умієш говорити по-українському.

На цьому курсі, крім систематичного вивчання вибраних питань із структури української мови, було введено також вправи для розвитку мови. Для цієї мети студенти писали роботи й вели усні дискусії на теми, що їх цікавили. Найбільше уваги ми присвятили обговоренню справи Гарвардського Центру У к р а їнських Студій, бо цим питанням студенти цікавилися найбільше. З цих розмов я довідалася, що наші студенти дорожать Українським Гарвардським Центром, уважають його за найвище досягнення нашої громади в діяспорі і покладають на нього великі надії.

Факт, що українська мова поставлена нарівні з іншими мовами, і як інші мови, має наукове значення, напевно, підніс їх на дусі і змінив їх власне відношення до батьківської мови. Адже ми знаємо, що більшість нашої молоді має глибоко вкорінене, хоч часом і притаєне почуття н а ц іо н а л ьної меншовартости. На те складаються різні чинники, про які тут не місце говорити. Тут входить у гру не тільки політичне й релігійне роз'єднання, вузький провінціялізм, але й надмірний патріотизм з б е з к р и т ичною ґльорифікацією всього українського. Відомо, що патріотизм тепер не модний в Америці, зокрема серед т. зв. ліберальної молоді.

Згадую про це тому, що вліті була в Гарварді ще одна група українських студентів, з яких, на жаль, ні одного не було на моїх курсах. Про їх спосіб думання я довідалася випадково з одного маленького епізоду. Я зайшла на лекцію літератури п. Роніна, коли він говорив про українську мову доби шевченківської доби і схарактеризував її, як провінційний діялект, що тоді ще не дійшов до стадії справжньої літературної мови. Погоджуючись в основному з цим його твердженням, я хотіла поговорити з ним про інші справи, але мене зупинила одна із його студенток:

— Ви певно не погоджуєтеся з ним. Він має рацію. Чому нам не говорили правди в школах українознавства? – Ставши об'єктом незаслуженого докору, я тільки згодом догадалася, що ця дівчина зв'язує мою особу з українським „естаблішментом", чи „ґеттом", яке її однодумці беруть під критичний обстріл. З журнальчика Нюйоркської Української Студентської Громади „Нові Напрями" я докладніше довідалася про думки наших молодих „антиестаблішманів". Не входячи в аналізу їх поглядів, я хочу тільки сказати, що існування двох ідеологічних груп серед нашої молоді треба вважати позитивним явищем. Маю враження, що їх спір за впливи в Гарвардськ о м у Центрі може виявитися в майбутньому ще сильніше, як дискусійні розходження останнього літа.

Боюся тільки, щоб за самою критикою, хоч би й як оправданою, не було ідеологічної порожнечі й снобізму, так, як це є в світогляді американських молодих „антиестаблішменів", яких наша молодь наслідує не в одному. І це я мала на думці в своєму короткому слові під час вечірки на закінчення Гарвардських у к р аїнознавчих курсів, а не сантиментальне „я вас люблю", як про це було написано в „Свободі". До речі, ця вечірка була б зовсім без будь-якої програми, якщо не пішли б мені назустріч студенти мого другого курсу. Студенти інших курсів з незрозумілих для нас причин відмовилися взяти активну участь в дискусії. Дивно було, що тоді, коли наші студенти заслонилися мовчанкою, неукраїнці студенти дискутували про те, що добре було б зробити в майбутньому в Українському Гарвардському Центрі, як, наприклад, уже згадуваний тут Еверетт Гарднер, який в найкоротшому часі хотів би побачити в англійському перекладі історію української церковної архітектури.

За день перед від'їздом з Гарварду ми з проф. Дмитришиним при вході до монументальної бібліотеки Вайденера підсумовували наші враження й спостереження за час восьмитижневої тут праці. Ми однозгідно признавали, що впровадження українознавчих курсів в програму Літньої Школи цього одного із найбільш престижевих університетів нарівні з іншими предметами треба вважати безсумнівним успіхом. Гарвардський каталог читають тисячі студентів у Гарварді й поза Гарвардом. Багато з них уперше довідалися про існування української мови й літератури.

(Далі буде.)

ЗАКЛИК

СОЮЗУ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО РЕЗИСТАНСУ В ЗСА

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ЗСА ТА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

„Справа здобуття Української Держави — це справа цілої української нації, а не окремої кляси чи партії".

Симон Петлюра

Идучи за дороговказом та постановами українського державного і революційного проводів, в обороні Божих і людських прав, на початку 1941-го р. постала Поліська Січ, перетворена в скорому часі на Українську Повстанську Армію під керівництвом командира Отамана Тараса Бульби - Боровця.

Поліська Січ, як первісна організаційна база УПА, була зорганізована в 1940-41 рр., напередодні вибуху німецько - совєтської війни, у свідомості та передбачуванні неминучости німецько-совєтського зудару.

Поліська Січ-УПА, були витвором не тільки української стихії, але реальним наслідком плянування Директорії УНРеспубліки та Проводу Українських Націоналістів (ПУН), який в днях 17 липня та 20 серпня 1941 р., в порозумінні із командою Поліської Січі-УПА випрацював основи та засади військової концепції й дії, подбав за доповнення військових кадрів та інформативно-пропагандивної постанови серед широких мас нашого народу на усіх просторах України.

Новітній Український Резистанс у політичному та військовому аспекті був воістину спадщиною Великих Визвольних Змагань, прямим продовженням повстанських дій Армії УНР, Вільного Козацтва, Союзу Гетьманців - Державників, Бойовиків УВО та ОУН між двома війнами, Карпатської Січі, Буковинського Куреня, Похідних Груп ОУН, Українського Легіону „Самооборони" та других військових формацій, які нераз в чужинецьких одностроях рятували добре ім'я українського воїна та інтереси нашого народу.

Український Резистанс у цілому, а зокрема Поліська Січ-УПА, відродив і гідно продовжував тяглість і соборні традиції збройної боротьби за волю і державність України, наслідуючи великий культ нашого лицарства.

Сила, роля і значення новітнього Резистансу — УПА, поширеного майже із дворічним опізненням весною 1943 р. військовими формаціями ОУН на чолі із командиром Тарасом Чупринкою - Шухевичем — зросли до тієї міри, що змусили в 1947 р. головного ворога України — червону Москву, укласти військовий пакт з її сателітами Польщею і Чехо-Словаччиною для поборення і знищення УПА.

Розголос про дії і героїзм звитяжників Українського Резистансу знайшов відгук у світовій пресі, а зокрема прикував увагу, співчуття і симпатії вільнолюбних народів, що не бажали жити під ярмом Москви.

Полум'я Українського Резистансу з років останньої війни, залишило нові глибокі психологічні та ідейні сліди і відбитки в серцях і свідомості цілого українського народу.

Місце недавніх месників і лицарів Українського Резистансу тепер заступив в Україні багаточисленний, безіменний, леґіон їхніх послідовників.

В ім'я того, щоб належно і гідно увічнити пам'ять тих знаних і незнаних лицарів з часів останньої світової війни; залишити майбутньому об'єктивному і історикові правдивий перебіг тих подій з недавнього минулого та закарбувати сучасному і майбутньому українському поколінню культ пієтизму до виборення і осягнення власної Суверенної Української Держави.

Головна Команда Союзу Ветеранів Українського Резистансу, на своїй нараді в дні 12-го березня 1972 р. вирішила влаштувати в днях 1, 2 та 3-го липня 1972 року, на оселі імени О. Ольжича в Лігайтоні, Па., ЗСА Світовий З'їзд Ветеранів Українського Резистансу.

На цей з'їзд і урочистості запрошується представників Державного Центру, ПУН, церковних достойників, делеґатів Громадсько - Політичних Установ, представників Військово - Комбатантських та Молодечих Організацій та представників нашого патріотичного громадянства.

За Головну Команду СВУР:

Отаман Тарас Бульба - Боровець, сот. Іларіон Поліщук — заступник голови, Дмитро Фурманець — секретар, Теодор Сущик — фінансовий секретар та Теофіль Бак-Бойчук — організаційний референт.

Нова Управа „Самопомочі" уконституювалася, відбула наради

(Продовження зі стор. 1-ої)

цієї складної проблеми була вибрана комісія в складі: мґр Є. Лозинський, Л. Пришляк і Ф. Колодій, в імені якої всебічні інформації подав мґр Є. Лозинський. Винесено постанову, що було б великою шкодою продавати в теперішній ситуації власний дім, який на сьогодні має вартість около 80 тисяч долярів, а ще має гіпотечні обтяження на около 35 тисяч долярів. Дім служить багатьом суспільно-громадським і культурно-освітнім та допомоговим організаціям. Рішено звернутися до Відділів, членства та громадянства і фінансових установ, щоб жертвували поважніші суми на сплату гіпотеки, щоб звільнитися від плачення процентів.

Плян праці на майбутнє, а зокрема на найближчі місяці, для поодиноких референтур, подав дир. Ст. Спринський.

Над порушеними проблемами вив'язалася дискусія, в якій забирали слово всі присутні члени Головної Управи і від Контрольної Комісії інж. Мирон Пінковський та від Головного Товариського Суду адвокат Роман Гуглевич. Крім ситуації з домом, основніше обговорено великі потреби допомоги нашим братам по різних країнах поселення, поширення суспільної опіки та збільшення збірки на ту ціль. У видавничих справах, зокрема „Нашого Світу", рішено спільно з Централею ТУК побільшити тираж, придбати фонди, щоб орган видавати не що два місяці, а перейти принайменше на місячник. Обговорено культурно-освітню ділянку та справи організаційні, зактивізування деяких Відділів, а головно заснування нових.

Пороблено також підсумки нарад Ювілейного З'їзду Делеґатів і Бенкету, про які реферували голова дир. Степан Спринський і секретар д-р Василь Палідвор.

З черги розглянено біжучі справи і письма, які зреферував секретар д-р В. Палідвор. Рішено делеґувати представниками на XI Конґрес УККА Лева Пришляка і д-ра Володимира Нестерчука, а на Крайову Конференцію Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви у Чикаґо, як обсерватора д-ра І. Мулу.

На закінчення голова подякував всім присутнім за активну участь в нарадах.

В. АВРАМЕНКО ВИСВІТЛЮЄ СВОЇ ФІЛЬМИ

Ірвінґтон. — У суботу 24 червня ц.р. п. Василь Авраменко двічі покаже в залі УНДому при 140 Проспект евню свої фільми о 5-й і о 7:30 вечора, під наголовком „Українські піонери в Канаді" і „Український народний балет". А в неділю 25 червня в Пассейку, Н.Дж., в залі Української Централі при 240 Говп евню — дасть два сеанси: о 3-й год. і о 5:30. На першому В. Авраменко покаже фільм п.н. „Авраменко в Ізраїлі", „Український Великдень в Ієрусалимі", „Український народний балет", а на другому — „Українські піонери в Канаді", „Перше кардинальське Богослуження Їх Блаженства Кардинала Й. Сліпого при участі всіх українських Владик на другому Ватиканському Соборі в Римі".

Прохання

Музикознавець Іван Максимович Лисенко розпочав роботу по збиранню матеріялів (спогади, фото, листи, рецензії, документи), які б стосувалися видатних українських композиторів Якова Степового, Миколи Леонтовича і Кирила Стеценка. Ці матеріяли будуть пізніше надруковані в колективному збірнику: Я. Степовий, М. Леонтович, К. Стеценко. Спогади, матеріяли, листи. В цьому зв'язку я і звертаюся до читачів, особливо тих, що знали особисто цих композиторів, з великим проханням надсилати мені спогади, листи, документи та інші матеріяли, які б стосувалися цих композиторів. Про все, що знаєте, чи можете довідатися прошу написати мені на адресу: Київ-87 Ушинського 12, кв. 1. Лисенку Іванові Максимовичу.

З ХРОНІКИ КЛІВЛЕНДУ

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО

Заходами Українських З'єднаних Організацій, Відділу УККА в Клівленді, Огайо, відбулося 19-го березня ц. р. в залі „Шеф Джуньйор Гайскул" величне Шевченківське Свято, що його започаткував український мішаний хор „Дніпро" відспіванням „Заповіту" Шевченка, композиції його диригента Є. О. Садовського, при фортепіяновому супроводі Ганни Придаткевич. Привітав приявних та представив виконавців свята — голова УЗО мґр В. Ліщинецький. Відтак промову „Про три спадщини Шевченка — його життя, твори та місію" — виголосив чільний церковно-громадський діяч д-р Тарас Антонович. Промовець виступив в українськім народнім строю. Публіка нагородила промовця довгими оплесками.

Далі була деклямація уривків із поеми Шевченка „Кавказ", що її виконала Володимира Кавка, опісля знову хор „Дніпро" відспівав Воробкевича „Думи мої" зі сольом О. Мороза та Гнатишина „Розрита могила" зі сольом О. Рошецької. Оплески публіки були виявом признання. Хор виступав в українських народних строях.

Після перерви запрезентував Театральний Гурток Українського Хору „Трембіта" з Детройту, під керівництвом Катерини Бранки - Кривуцької інсценізацію уривків з поеми Шевченка „Гайдамаки".

Українським національним гимном закінчено програму свята.

ПАРАФІЯЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ В ПАРМІ

Цьогорічне традиційне свячене для парафіян української католицької церкви св. свщм. Йосафата в Пармі, Огайо, відбулося в неділю 9-го квітня ц. р. у авдиторії новозбудованої середньої школи парафії. Підготовою свяченого зайнялись членки 33-го Відд. СУА ім. Лесі Українки. — До святочно прибраних столів засіло поверх триста учасників свята. При президіяльному столі, застеленому вишиваними скатертями, сиділо трьох наших священиків та кілька місцевих сестер - Василіянок. Визначні наші церковно-громадські діячі зайняли місця з іншими учасниками свята.

Благословення трапези довершив місцевий парох о. Ярослав Сірко, який відкривши свято привітав приявних, по чім пластунки та сумівки, вбрані в гуцульські строї успішно вивели на сцені староукраїнські, традиційні гаґілки та веснівки.

Слово про великодні традиції та єдність Церкви і громади у змаганнях завершити структуру Церкви патріярхатом — виголосив чільний церковно-громадський діяч д-р Тарас Антонович. Отець парох Я. Сірко говорив про наполегливе плекання першими нашими еміґрантами церковних та національних звичаїв і обрядів, серед тяжких обставин їхнього життя та про наглядні наслідки цього патріотизму під час другої нашої еміґрації. — Грімким „Христос воскрес" та молитвою, що її перевів сеньйор наших душпастирів о. Євген Цегельський, закінчено свято. Воно не тільки з'єднало — хоч на короткий час — старших і молодь в одну родину, але й здійснило повторюваний нами заклик плекання рідних традицій та виховання молоді в любові та пошані до духових скарбів наших предків, до Церкви й народу.

СВЯЧЕНЕ УЧИТЕЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ

16-го квітня ц. р. в залі „Вест Сайд Федерал Сейвінґс" в Пармі, Огайо, відбулося традиційне свячене, що його влаштувала Учительська Громада Великого Клівленду для своїх членів та запрошених гостей. При гарно прибраних і багато застелених столах засіли до спільної трапези учасники свята, що його відкрив голова Т-ва учитель М. Дуб.

Традиційним звичаєм поблагословив „сіщи" парох церкви св. Йосафата в Пармі о. Я. Сірко, по чім учителька Я. Барнич прочитала два вірші. Опісля учительки Школи Українознавства співали різні великодні та народні пісні.

Милою несподіванкою вечора було читання листа Гриця Зозулі з „Лиса Микити" та жартівливих історій і дотепів, що їх зібрала та подала розвеселеній публіці учителька Л. Мичковська. — Традиційні гаґілки та веснівки виконали приявні при акомпаньяменті гітари та загальному співі виконавців. — Товариською гутіркою закінчено вечір. — Запляновании в програмі реферат учителя Р. Міхняка про „Філософію щасливого і довгого життя" переложено на місяць травень ц. р. —

СВЯТКУВАННЯ У ЧЕСТЬ ПЕРВОІЄРАРХА ТА ПОМІСНОСТИ

Для гідного відзначення Помісности нашої Церкви та вшанування 80-річчя Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа VII 24-го лютого ц. р. вибрано на засіданні представників церковно-світських товариств, організацій та установ метрополітального Клівленду Діловий Комітет у складі дванадцяти осіб, що його очолив церковно-громадський діяч д-р Тарас Антонович. До Помісного Комітету ввійшли всі місцеві душпастирі з о. монс. Дмитром Ґреськом у проводі. — Комітет плянує відбути святкування 29-го жовтня ц. р. в залі „Парма Сіньйор Гайскул" при Вест 54-ій вулиці. Ближчі інформації будуть своєчасно подані до відома афішами, летючками та в пресі. Рівночасно у рямках Ювілейного Року Комітет плянує зорганізувати реферати на тему помісности та традиційної обрядовости нашої Церкви, як також подбати про появу в місцевій англомовній пресі циклю роз'яснювальних статтей на ці теми.

О. М - ак

Армія Південного В'єтнаму здобуває дальші успіхи

Сайґон. — Оборонці другого після Сайґону найбільшого міста Хуе, що його плянували захопити північно-в'єтнамські комуністи у своєму великому наступі, щоб проголосити Хуе за „тимчасову столицю" комуністичного уряду у Південному В'єтнамі, відперли нову атаку комуністів, поведену від сторони Квантрі, завдавши ворогові нових великих втрат. Знищено в одному дні 18 ворожих танків і вбито понад 60 вояків. На іншому відтинку біля Хуе ворог втратив 286 вояків. Хуе боронить з'єднання південно-в'єтнамського війська силою яких 18.000 люда. З поруйнованого ворожим бамбардуванням міста Анлоку відтягнено коло 1.000 хоробрих вояків, які боронили те місто проти безперервних ворожих атак впродовж останніх 2-ох місяців. Їх заступлено частинами іншої дивізії. Вправді облога того міста ще остаточно не зліквідована, бо безпосередній шлях з Сайґону до Анлоку все знаходиться під сильним обстрілом ворога, проте існує між Сайґоном і Анлоком летунська комунікація й щораз далі очищується терен довкола того міста. Тим часом у запіллі переведено масові арештування, щоб протидіяти інфільтрації аґентів В'єтконґу серед мирного населення. Ці арештування дали притоку противникам режиму обвинувачувати владу у творенні „поліційної держави". – У зв'язку з переходом всіх оперативних наземних дій до південно-в'єтнамських збройних сил — переводиться реорганізацію американського командного центру. Головний командант генерал Крейтон Абрамс призначений на нового шефа штабу Армії і це також приспішило ту реорганізацію.

ВИСТАВКА В МОНТРЕАЛІ „ЛЮДИНА І СВІТ" відчиняється цього літа з дня 15 липня. Відкриття виставки припізнилось, бо там відбувався страйк робітників і прибирачів. Цього року виставка буде займати тільки один острівець святої Олени, але в ній братимуть участь біля 20 різних країн, що матимуть свої павільйони або менші приміщення.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ВИСИЛАЄ свої довгі на 40 стіп баржі до віддалених на 250 миль від замінованого порту Гайфонґу малих острівців, де заякорюються кораблі з Комуністичного Китаю, і там перебирають від них вантаж та перевозять до гирла незамінованих рік у Північному В'єтнамі. Однак американські літаки вистежили ту операцію і затопили тільки в одному дні 50 таких барж з цілим вантажем.

ПОДЯКА

Дня 3-го червня 1972 р. відбулася весняна забава абітурієнтів школи українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах. Забаву урядив Батьківський Кружок — опікун школи українознавства. Забава була першою цього роду в нашій громаді та була надзвичайно успішна.

Батьки Абітурієнтів складають отсим щиру подяку голові Батьківського Кружка д-рові СВЯТОСЛАВОВІ КЛЮФАСОВІ — який не жалів труду та часу та уможливив нашим дітям провести милий час в правдивій атмосфері абітурієнтських забав рідної батьківщини.

БАТЬКИ АБІТУРІЄНТІВ

ПОВІДОМЛЕННЯ
ЧЕРГОВІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ВИДАВНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ
„ЧЕРВОНА КАЛИНА"
— відбудуться —
в ЧЕТВЕР, дня 29-го ЧЕРВНЯ 1972 р.
о год. 6-ій веч. в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 140-142 Друга Евеню в Ню Йорк, кім. ч. 22
Рада Директорів

✝

Волею Всевишнього відійшла від нас у Вічність, дня 20-го червня 1972 р. по довгій і тяжкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами

СВ. П.
ЕМІЛІЯ МИХАЙЛИНА СТАСЮК з дому МУРІЙ

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в суботу, дня 24-го червня 1972 р. в год. 9-ій рано з похоронного заведення Слотюк до церкви св. Миколая, а відтак на цвинтар Голі Крос в Лакаванна.

У глибокому горю прибиті:

о. АНДРІЙ — муж
ЛЮБОМИР — син з дружиною ГАЛИНОЮ
МАРКІЯН — син з дружиною ЛІДІЄЮ
МАКО — син з дружиною МАРТОЮ
РОКСОЛЯНА, ДІЯНА, ХРИСТИНА, АНДРІЙ, МИРОН, ТУСЬО і АДЬО — внучки та внуки
ПЕТРО МУРІЙ — брат з дружиною СТЕФАНІЄЮ
СТЕПАН КРАВЧЕНЮК — сестрінок з дружиною ДАРІЄЮ та дітьми
ОСИП КРАВЧЕНЮК — сестрінок з дружиною ОКСАНОЮ та дітьми
МАРІЯ КОБИЛЯНСЬКА — братаниця з мужем ЗЕНОНОМ і дітьми
ОМЕЛЯН МУРІЙ — братанець з дружиною ДАРІЄЮ та сином
ОЛЕКСАНДРА ВАҐНЕР — братаниця з мужем ЮЛІЯНОМ та дітьми
ГАЛЯ КРУЧЕВА — братаниця з мужем ЛЮБОМИРОМ та донею
ЯРОСЛАВ ЛИТВИН — кузин з дружиною ГАЛЕЮ та дітьми
ЮРІЙ КОРДУБА — кузин з дружиною МАРІЄЮ та дітьми
Ближча та дальша Родина на еміграції та в Україні

✝

Повідомляємо Рідню, Друзів і Знайомих, що наша МАТИ, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

МАРІЯ ГАЙВАС нар. АНДРУХІВ

відійшла у Вічність дня 11 червня 1972 року на 86-му році життя.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися дня 15-го червня 1972 р. з похоронного заведення Литвина на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ЯРОСЛАВ — син
ТЕОДОСІЯ — невістка
КВІТОСЛАВА з чоловіком
і АСКОЛЬД — внуки
УЛЯНА — правнучка
Сестри, Брати і дальша Рідня в Україні

Ділимося сумною вісткою з Друзями Зброї і всім Українським Громадянством, що в дні 17-го червня 1972 року з Волі Всевишнього покинув наші ряди на 54-му році життя

СЛ. П.
Друг МАКСИМ — ІВАН ВОНСУЛЬ

довголітній член ОУН, член Леґіону ген. Романа Шухевича та колишній вояк УПА.

ПОХОРОН відбувся 21-го червня ц. р. з похоронного заведення Градовського на цвинтар Монт Олівет в Детройті, Міч.

▪

Опечаленій дружині Наталці, синові Юркові та всій Рідні висловлюємо наше глибоке вояцьке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА УПРАВА
ТОВАРИСТВА КОЛ. ВОЯКІВ УПА в АМЕРИЦІ

Заклик

Будівельний Комітет Української Православної Церкви Св. Апостолів Петра і Павла в Глен Спей, Н. Й. повідомляє, що з початком літнього сезону, з днем 25-го червня 1972 р. розпічнуться відправи Служб Божих в тимчасовій каплиці на церковній площі. На відкриття сезону в неділю 25-го червня 1972 р. першу урочисту Службу Божу відправить о. Юрій Поченюк, секретар Митрополита Мстислава. Урочисте посвячення наріжного каменя відбудеться 16-го липня 1972 р. Докладніші інформації будуть своєчасно проголошені. Будівельний Комітет щиро вітає українське громадянство, а особливо всіх жертводавців і прихильників побудови Української Православної Церкви в Глен Спей і просить усіх і надалі допомагати в завершенні побудови української святині.

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ:

Почесний голова — Високопреосвященніший Владика Мстислав, Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви, діючий голова — В. Саленко, члени — протопресвітер о. Ф. Кульчинський, митр. о. В. Коваленко, прот. о. С. Неприль, мгр М. Чорний, проф. В. Барка, А. Манойло, Г. Журавель, проф. І. Фізер, д-р М. Данилюк, д-р К. Варварів, д-р В. Богданів, Ю. Безсонів, В. Безсонів, д-р Р. Ричок, Е. Поліль, Інж. Я. Січинський, інж. В. Кулішенко д-р Д. Лепкий, інж. І. Жуковський, Н. Карпінич, А. Журавель, Д. Журавель, В. Литвин, М. Литвин.

Свячене парохії Христа Царя у Філядельфії

У залі за прибраними столами засіли спільно: парох о. совітник Василь Головінський з дружиною, помічник пароха, о. Ярослав Захарясевич з дружиною, о. Олександер Бурак, представники організацій, інтелігенція і вірні парохії, як одна родина. Столи заставлено святочними потравами, які приготовили членкині Марійської дружини ім. Зарваницької Божої Матері, очолюваної Марією Головінською. Це імпозантне свячене, відбулося 16-го квітня ц. р. у власній недавно набутій залі парохії.

Свячене відкрила заступниця голови Марійської Дружини Володимира Ценко, вона ним проводила та виголосила вступне слово.

Опісля о. совітник Василь Головінський поблагословив трапезу.

У мистецькій частині виступали діти з Дитячого Музичного Садочку під проводом своїх учительок, Галі Поритко-Сагатої та Дзвінки Швед. Діти виводили веснянки і гагілки. Перед кожним новим виступом учительки проводили гутірку із дітьми, із якої вони довідувалися про переслідування українських дітей в Укріні. Діти передали привіт українським дітям на Україні, а символічний букет квітів зложили на руки о. пароха. Виступ дітей викликав велике враження, і признання за велику працю молодих учительок над українською дітворою.

З черги із словом виступили, головний секретар СУК „Провидіння" Степан Спринський і д-р Микола Ценко, заступник голови Церковного Комітету.

Свято закінчено відспіванням пісні „Христос Воскрес".

І. Ш.

Загальні збори Дирекції Дому УНСоюзу в Чикаґо

17-го березня ц. р. відбулися у залі Дому УНСоюзу в Чикаґо при 843 Н. Вестерн Евню річні загальні збори Дирекції Дому Відділів УНСоюзу. Цей дім набуло кілька Відділів УНСоюзу в Чикаґо в 1942 р. від членів Гетьманської організації, тобто рівно 30 років тому. Згідно звідомлення уступаючої Дирекції, яку очолював Тарас Шпікула, головний радний УНС, дім перед кількома роками відповідно змодернізовано (перероблені залі, штучне охолоджування і центральне газове огрівання і тп.) коштом ок. 30.000 дол., на що частинно затягнено гіпотечний довг (морґедж) у Централі УНСоюзу, що його сплачується регулярно з приходу клюбу і винайму заль, так, що залишається ще в цьому році до сплати сума ок. 4.500 дол. У залях Дому відбуваються збори 221, 379, 106 і 125 Відділів УНСоюзу та кожної неділі приймають членські вкладки до УНСоюзу і полагоджують різні біжучі справи. У залях проходять різнородні імпрези, збори, весільні, градуаційні прийняття.

Збори представників Відділів вибрали нову Дирекцію Дому: Т. Шпікула — голова і імпрез референт, Михайло Семків — заст. голови, і член Господарської Комісії, Василь Ваків — рек. секретар, Михайло Марчук — фін. секретар, Карло Крайник — касир, Марія Шпікула — прес. референт, Волод. Нечай — голова Госп. Комісії та Михайло Попіль, Василь Семків, Андрій Іванюк і Микола Сенчишак — члени Дирекції. До Контр. комісії увійшли М. Цісовський, П. Турчин, П. Перцак, В. Гавдьо, І. Галамай, а адв. д-р Р. І. Смук — правний дорадник.

У зв'язку із запляновaною у Вашинґтоні, Д. К., загальною маніфестацією у травні ц. р. на пропозицію кількох делегатів — учасники зборів рішили перевести між собою збірку на кошти автобусів для учасників маніфестації з Чикаґо і околиці, на яку зложили свої пожертви: Т. Шпікула 10 дол., М. Сенчишак 25 дол. а по зборах, додатково 500 дол., по 10 дол. зложили: П. Турчин, І. Галамай, В. Ничай; по 5 дол. — М. Семків, В. Гавдьо, А. Іванюк, М. Марчук, М. Попіль; Дирекція Дому Відд. УНС — 30 дол. — разом 625.00 дол.

Зборами проводив М. Сенчишак, секретарював В. Ваків. Опісля відбулося скромне прийняття на кошт учасників.

Н. Н.

Заслужена відзнака

На внесення Головної Ради „Хреста Симона Петлюри" за заслуги в праці для добра українського народу і його культури ансамблеві „Українські Козаки" признано високу відзнаку — Хрест Симона Петлюри.

Офіційне вручення відзнаки і Грамот ансамблеві „Кубанські Козаки" плянується влаштувати на початку липня ц. р. в Лондоні, Англія, коли президент Української Народної Республіки Микола А. Левицький прибуде на працю 7-ої Сесії Української Національної Ради.

Нелегкий шлях пройшли „Кубанські Козаки", Василь Коваленко і брати Микола й Сашко Кумпани від того часу, як вони юнаками залишили своїх рідних в Австралії і вирушили у широкий світ прославляти українське мистецтво. За п'ятнадцять років вони виступали у країнах по всіх континентах світу й у столицях багатьох країн від Англії до Японії перед мільйонами глядачів на сценах театрів, фестивалів і на телевізії. Скрізь високо вони підіймали прапор української Кубані. Відзначення ансамблю „Кубанських Козаків" Хрестом Симона Петлюри є свого роду схваленням Уряду Української Народної Республіки в екзилі і Президентом Української Народної Республіки кубанських козаків-смілbвців, які стали в ряди передових оборонців української національної культури у ці наші важкі часи, коли натиск російської окупаційної влади на українську мову й культуру проводиться у найжахливіший і негуманний спосіб.

Ми знаємо лише поодинокі випадки, коли Хрестом Симона Петлюри нагороджували митців чи мистецькі ансамблі. „Кубанські Козаки" заслужили на таку високу відзнаку від Уряду УНР в екзилі і від Президента Української Народної Республіки.

Олександер Де.

Бандуристи з Детройту — в Мансі, Індіяна

У „Мансі Івнінґ Пресс" у Мансі, Індіяна з 25-го травня ц. р. є стаття п. н. „Матіне Мюзікал зачарований Україною". Матіне Мюзікал — жіноча організація заснована 80 літ тому, яка плекає серйозну музику. Її програмова референтка, Люба Цельська - Гайнеман запросила цим разом аж з Детройту групу юних бандуристів „Пролiски" під проводом загально знаного мистця Григорія Назаренка. Гості їхали п'ять годин в одну тільки сторону (і стільки ж назад!) цілком без ніякої заплати, щоб в закутині, де про українців і Україну нічого не знають — запрезентувати одну ділянку української культури: гру на бандурі. Молоді артисти це: Марія Назаренко, Оля, Маріянна й Марко Лісківські. Вони вийшли на сцену в розкішних полтавських строях з багатою вишивкою, Марко в козацькім строю. Відспівали кілька пісень при акомпаньяменті бандур, а Марко сольо — танкову музику. Пан Назаренко виконав дві точки і і так захопив присутніх, що вони, стоячи влаштували йому овацію. Членки американської організації були вражені строями, піснями та інструментами. Після концерту вони довго говорили з бандуристами і їхніми батьками, розпитували про інструменти, подивляли строї й вишивки. Щоб їх задовольнити, бандуристи роздали всім короткі друковані пояснення про Україну, українську пісню, про бандуру й про свою групу „Пролiски".

Згадана газета умістила дві великі знимки: на одній Маріянна Лісківська пояснює членкам музичної організації будову бандури, на другій є ціла 5-членна група виконавців з бандурами в руках.

Х. Г.

СПОРТ

РЕМІС ЛЕВІВ

Леви — Спарта 1:1 (0:1). Юнаки: Леви — Ґрін Вайт 2:1.

Чикаґо, Іллиной. — 11-го червня стрінулася перша футбольна дружина УАСТ Леви в четвертих змаганнях весняного сезону на стадіоні Ґанзон парку із чеською дружиною Спарта із Вищої Дивізії групи Сині, Національної Футбольної Ліги Чікаґо. Наша дружина розчарувала своїх прихильників, які сподівалися її легкої і високої перемоги над чеським противником.

До змагань зі Спартою виступили Леви в резервовому складі без найкращого нападника й стрільця Віллі Роя, який тепер грає у професійній, футбольній дружині Ст. Люїз Старс та без нападників Андрущишина й Шлапака — оба контужені в змаганнях з грецькою дружиною Олімпікс і без здискваліфікованих Іваника й Підковирова. Крім того суддя Люлов викинув з гри Кіпку в 29-ій хвилині змагань, і наша дружина мусіла грати цілу годину в десятку. Це були причини, чому Леви втратили одну цінну точку, яка зіпхала їх з другого на третє місце Вищої Дивізії групи Червоні. Не зважаючи на ослаблений склад Леви грали добре хоча не використали кілька добрих позицій. Михайло Нога грав в атаці до 29-ої хвилини, а тоді його місце зайняв Орест Банах до 65-ої хвилини. Одинокі ворота для нашої дружини стрілив Ґрін з карного копу в 88-ій хвилині. Рекорд Левів є такий: 4 змагання, з яких 2 виграно, одні зремісовано й одні програно. з відношенням точок 5:3 а воріт 9:4 і третє місце Вищої Дивізії групи „Червоні". Відношення наріжняків 6:5 в користь Левів. Судіювали Джонес і Люльоф.

Юнаки Левів перемогли своїх німецьких ровесників Ґрін Вайт 2:1 з двох стрілів Ґонзалеса.

Склад першої дружини: Вадим Мишалів, Стефан Дижурко, Круг, Кріпка (29 хвилин), Крат, Євген Мишалів, Аріяс Кашубський, Шліндер, Нога, Банах, Ґрін, Яворський і Мирон Дижурко.

Петро Головатий